

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 11 lipca 2025 r.
znak sprawy: DOS.zs.058.23.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 10510 w sprawie podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do zrównania najniższych emerytur rolniczych z minimalnym poziomem emerytury w systemie powszechnym

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10510¹ w ww. sprawie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Minimum socjalne, na który powołują się postawie to wskaźnik, który określa koszty utrzymania na poziomie pozwalającym na zaspokojenie podstawowych potrzeb i uniknięcie sfery niedostatku, a jego wysokość jest ustalana przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych w oparciu o bieżące dane o cenach i koszyki dóbr i usług.

Minimum socjalne stanowi wzorzec konsumpcji niezamożnych gospodarstw domowych. Przewidziano w nim taki zakres i poziom zaspokajanych potrzeb, aby osobom w gospodarstwie domowym umożliwić reprodukcję sił życiowych, posiadanie i wychowanie potomstwa oraz utrzymanie więzi społecznych.

Wartość minimum socjalnego za I kwartał 2025 r. wyniosła dla samotnie gospodarującej osoby w wieku powyżej 60 lat - 1 869,94 zł², natomiast najniższa emerytura w Polsce w 2025 roku wynosi 1878,91 zł brutto. Ustalana jest ona na

¹ Wpływ do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 1 lipca 2025 r.

² Źródło: Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, https://www.ipiss.com.pl/wp-content/uploads/2025/07/MS-dla-MRPiPS-2025-1Q_06-07_2025.pdf

podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (1).

Z powyższego wynika, że wysokość tych świadczeń pozostaje na zbliżonym poziomie.

Rolnicy jako jedyna grupa zawodowa w Polsce, mają własny, odrębny od powszechnego system ubezpieczenia społecznego, który realizowany jest przez Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Pozostałe grupy zawodowe objęte są powszechnym systemem ubezpieczeń społecznych realizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Kwoty emerytur zarówno w systemie powszechnym jak i rolniczym są corocznie waloryzowane. Od 1 marca 2025 r. zostały podwyższone (zwaloryzowane) wszystkie emerytury i renty rolnicze wypłacane na dzień 28 lutego 2025 r. Należy zaznaczyć, że jeżeli świadczenie ustalone w sposób określony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, byłoby niższe od kwoty najniższej emerytury pracowniczej – zostało ono z urzędu podwyższone do kwoty 1878,91 zł. Zatem osoby uprawnione do świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych po tegorocznej waloryzacji otrzymują świadczenie, które nie może być niższe od kwoty najniższej emerytury określonej na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto rolnicy, którzy pobierają emerytury lub renty z KRUS, otrzymują dodatkowe wsparcie finansowe w postaci trzynastej i czternastej emerytury. Coroczne świadczenie jest ważnym uzupełnieniem budżetów domowych wielu emerytów i rencistów. Trzynasta emerytura przysługuje wszystkim emerytom i rencistom w takiej samej wysokości (bez względu na wysokość pobieranego świadczenia), czyli w wysokości najniższej emerytury, która od 1 marca 2025 r. wynosi 1878,91 zł brutto. Natomiast czternasta emerytura w przypadku osób, których miesięczne świadczenia przekraczają 2900 zł brutto, zostanie pomniejszona z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę”. Oznacza to, że czternasta emerytura będzie stopniowo pomniejszana o nadwyżkę ponad wskazany próg. Należy również wskazać na fakt, że osoby pobierające emerytury rolnicze, które osiągają dochody do 2500 zł brutto, są zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). Oznacza to, że cała kwota emerytury do tego progu jest wypłacana netto, bez potrąceń na podatek. Dla emerytów i rencistów z wyższymi świadczeniami, podatek jest pobierany tylko od nadwyżki ponad 2500 zł.

Dodatkowo od 1 stycznia br. weszła w życie możliwość nabycia świadczeń emerytalno-rentowych w zbiegu z tzw. rentą wdowią(1), których wypłata nastąpi już od lipca 2025 r. Zgodnie z obowiązującymi rozwiązaniami w tym zakresie, jedno – wybrane świadczenie – będzie wypłacane w całości, a drugie w określonej części (15% od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r.; 25% od 1 stycznia 2027 r.).

Świadczeniobiorca (wdowa, wdowiec) będzie mógł sam zdecydować, czy chce pobierać np. całość swojego świadczenia powiększonego o określony procent renty rodzinnej po zmarłym, czy też na odwrót.

Świadczenia w zbiegu będzie mogła pobierać osoba będąca wdową/wdowcem, jeżeli spełni łącznie następujące warunki:

- osiągnięciu powszechny wiek emerytalny – co najmniej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn;
- pozostawała we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabyła prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż pięć lat przed osiągnięciem wyżej wymienionego wieku emerytalnego;
- nie zawarła nowego związku małżeńskiego.

Ponadto należy zauważyć, że emeryci rolni, obecnie nie muszą wyzbywać się gospodarstwa rolnego, żeby mieć prawo do wypłaty emerytury rolniczej w pełnej wysokości. Nadal mogą prowadzić działalność rolniczą w posiadanym gospodarstwie rolnym bez ryzyka zawieszenia części uzupełniającej świadczenia. Tym samym mają możliwość uzupełnienia swoich dochodów z działalności rolniczej.

Należy także zwrócić uwagę na fakt, że osoby ubezpieczone urodzone po 31 grudnia 1948 r., które posiadają co najmniej 25-letni staż ubezpieczeniowy w KRUS oraz odprowadzały składki w powszechnym systemie ubezpieczenia społecznego (ZUS), są uprawnione jednocześnie do emerytury rolniczej, jak i do emerytury powszechnej, czyli mają prawo do pobierania obu świadczeń.

Badaniem ubóstwa zajmuje się GUS, który regularnie, co rok, oblicza i publikuje wskaźniki dotyczące zasięgu zagrożenia ubóstwem ekonomicznym (tzw. stopy zagrożenia ubóstwem) w Polsce opierając się na wynikach badania budżetów gospodarstw domowych. Według dostępnych analiz GUS, wśród gospodarstw emerytów odnotowuje się niższe (4,9%) od przeciętnej w kraju stopy zagrożenia ubóstwem skrajnym.³

³ Źródło danych GUS, Zasięg zagrożenia ubóstwem ekonomicznym w Polsce w 2024 r

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco analizujemy i sukcesywnie wprowadzamy rozwiązania na rzecz poprawy sytuacji rolników i innych osób mieszkających na wsi – również tych, które z uwagi na wiek lub chorobę wymagają szczególnego wsparcia. Bierzemy pod uwagę głosy rolników i reprezentujących ich organizacji, tak by realizowane postulaty odpowiadały potrzebom osób zamieszkujących obszary wiejskie.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 z późn. zm.
- (2) Dz. U. z 2025 r. poz. 197 z późn. zm.

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów